สถานภาพและสภาพการสอนของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

โดย
รองศาสตราจารย์ ดร. เริงรัชนี นิ่มนวล

ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2531

จฬ
ค 15
004841

สถานภาพและสภาพการสอนของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

โดย
รองศาสตราจารย์ ดร. เริงรัชนี นิ่มนวล

ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2531

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลในด้านสถานภาพและสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย เกี่ยวกับวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าและเพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ฉบับ รวม 3 ตอน เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส และปัญหาในการสอนภาษาฝรั่งเศสและวิธีการแก้ปัญหา เพื่อใช้กับประชากรซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทุกคนในคณะต่าง ๆ รวม 13 คณะ เป็นจำนวน 110 ฉบับ ได้กลับคืนมา 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.45 และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่าอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยเป็นหญิงมากกว่าชาย มีอายุระหว่าง 36-45 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีสอนสัปดาห์ละ 7-9 ชั่วโมง และมีประสบการณ์ในการสอนมาแล้วเป็นเวลา 16 ปีขึ้นไป นอกจากงานการสอนแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กรรมการภายในคณะ ที่ปรึกษาชมรมภาษาฝรั่งเศส วิทยากรในสถาบันอื่น และยังมีผลงานออกเผยแพร่ในรูปของบทความและตำรา

ในด้านสภาพการสอน พบว่าอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีการสอนแบบผสมผสาน และใช้สื่อการสอนประเภทเอกสารจริงที่เป็นสิ่งตีพิมพ์ซึ่งรวบรวมขึ้นเอง สิ่งที่เน้นที่สุดในข้อทดสอบข้อเขียนคือการใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล

ในด้านปัญหาในการสอนและวิธีการแก้ปัญหาพบว่ามีปัญหาในการสอนวิชาที่เป็นทักษะอยู่ในระดับปานกลาง และในวิชาที่เป็นเนื้อหาอยู่ในระดับน้อย ส่วนวิธีการแก้ปัญหาที่ปฏิบัติมากที่สุดคือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Résumé

Cette étude avait pour but principal d'obtenir des données concernant le status actuel des professeurs de français et leur situation d'enseignement du français au niveau universitaire en Thailande sur les aspects suivants: méthode d'enseignement, matériel, évaluation, problèmes et solutions dans l'enseignement du français. Ces données pourraient éventuellement servir comme étude de base et suggestions qui permettent aux enseignants d'améliorer leurs cours et leur méthode d'enseignement. Un questionnaire fut établi comprenant 3 parties distinctes:

- la première, sur le statut actuel des professeurs de français;
- la seconde, sur les situations d'enseignement du français;
- la troisième, sur les problèmes et les solutions dans l'enseignement du français.

Ce questionnaire fut envoyé aux 110 professeurs de français des 13 facultés enseignant cette langue; 83 de ces professeurs, 75.45% répondirent au questionnaire. L'analyse statistique des réponses se fit par pourcentages et fut présentée en tableaux suivis de commentaires.

En résumé, on s'aperçoit tout d' abord que la grande majorité des professeurs de français sont femmes et que la plupart se situent dans la tranche des 36-45 ans. Un grand nombre d'entre eux sont titulaires d'une maîtrise ou d'un doctorat obtenu en

France.

La majorité des professeurs de français ont le titre de "Assistant Professor", avec plus de 16 ans d'expérience et responsables de 7-9 heures de cours par semaine.

A part leurs cours, plusieurs d'entre eux ont d'autres taches à accomplir: conseiller académique, membre exécutif de la faculté, conseiller du club de français ou de langues étrangères et conférencier à d'autres instituts. De plus ils publient de temps en temps des oeuvres sous formes d'articles et de livres.

Quant à la situation de l'enseignement du français, cette étude indique que la plupart des professeurs de français préfèrent utiliser la Méthode mixte, du matériel tel que des documents authentiques écrits collectés par eux-mêmes; en ce qui regarde les épreuves écrites, on insiste surtout sur la réflexion personnelle et le raisonnement logique.

Pour ce qui est des problèmes et des solutions dans l'enseignement du français, cette étude indique que pour l'enseignement de la maîtrise de la langue, les problèmes sont au niveau moyen et pour l'enseignement de la pensée, les problèmes sont moindres. Pour ce qui est des solutions utilisées le plus souvent, les enseignants se débrouillent par eux-mêmes en cherchant dans les livres et les revues.

เลขหมู่ ดพ
ค15
เลขทะเบียน 004841
วัน.เดือน.ปี 1 ธ.ค. 31

Abstract

The purpose of this research was to study French teachers' present status and situations in Teaching French in Government universities in Thailand from the following points of view: teaching methods, teaching materials, measurement and evaluation, problems and solutions in teaching French. These data could serve as a basis for other researches and suggestions to improve learning and teaching French in Government universities in Thailand. A questionnaire was constructed by the researcher and included three parts as follows:

- the first part, on French teachers' present status;
- the second, on the situations in teaching French;
- the third, on problems and solution in teaching French.

Of the 110 questionnaires sent to French teachers in Government universities in the 13 faculties with programs in French, 83 or 75.45% were returned. Data were analyzed by computing percentage and presented in the form of tables.

Results show that most French teachers are female and they are mostly in the age range 36-45 years. A large member of them are holding Master's degrees or doctorates obtained in French. Most French teachers are holding the title of Assistant Professor, having more than 16 years of experience. They teach an average of 7-9 hours a week. Besides teaching many of them are entrusted with other duties such as academic advisor, member of the Faculty

Boad, advisor to the French or Foreign Language Club and guest lecturer at other institutions. Moreover, they publish from time to time articles for journals and books.

As for French teaching, this study shows that most French teachers prefer to use an ecclectic approach; materials are printed authentic materials selected by themselves; as for exams the emphasis is an personal expression and logical thinking.

This study shows that with regards to skill competency problems are encountered at the average level; as for content problems are lower than the average level. Most of the time problems are solved through personal efforts, searching for solutions in books and journals.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีโดยได้รับคำแนะนำ ปรึกษา ตลอดจนการแก้ไขปัญหาและตรวจแก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งตลอดมาจาก ศาสตราจารย์ ดร. อุทุมพร จามรมาน อาจารย์นิศา ชูโต รองศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ เชื้อหานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เลห ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้

นอกจากนั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณหัวหน้าภาค หรือหัวหน้าสายวิชาภาษาฝรั่งเศสทั้ง 13 คณะ ที่กรุณาส่งและรวบรวมแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสทุกท่าน และขอขอบคุณอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี และท้ายที่สุดนี้ขอขอบคุณศูนย์วิจัยการเรียนการสอน และฝ่ายวิชาการคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วย

เริงรัชนี นิ่มนวล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ... ... ก

กิตติกรรมประกาศ. ... ... ฉ

รายการตารางประกอบ. ... ... ฌ

บทที่

1 บทนำ. 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.. 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย... 1

ขอบเขตของการวิจัย.. 2

ข้อตกลงเบื้องต้น. 2

ความจำกัดของการวิจัย 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย. 2

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.. 4

เอกสารที่เกี่ยวข้อง... 4

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง... 10

3 วิธีดำเนินการวิจัย 13

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย... 13

การเลือกตัวอย่างประชากร. 14

การเก็บรวบรวมข้อมูล. 16

การวิเคราะห์ข้อมูล... 16

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล. 17

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ...	38
	สรุปผลการวิจัย..	39
	อภิปรายผลการวิจัย...	41
	ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย.	43
บรรณานุกรม.		45
ภาคผนวก...		48

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนตัวอย่างประชากรจำแนกตามสถาบัน...	15
2	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	18
3	จำนวนอาจารย์และนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถาบัน.	24
4	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการสอน.. ..	26
5	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการใช้สื่อการสอน..	30
6	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน...	32
7	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสภาพการมีปัญหาและไม่มีปัญหาในการสอน	34
8	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทปัญหาและระดับของปัญหาการสอนวิชาที่เป็นทักษะ...	35
9	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทปัญหาและระดับของปัญหาการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหา..	36
10	จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการแก้ปัญหา..	37

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจและการเมืองที่ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับ ทำให้แต่ละสถาบันที่มีการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนเป็นระยะ ๆ ตามลำดับ ยังผลให้แต่ละสถาบันมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม

นอกจากนั้นผลจากการสัมมนาระดับนานาชาติเรื่อง "ความต้องการในการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในเอเชีย" ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและความต้องการในการใช้ภาษาฝรั่งเศสของแต่ละประเทศในภูมิภาคแถบนี้อย่างมาก และขณะเดียวกันก็สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังขาดข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาอีกมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษา ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลดังกล่าว โดยเริ่มจากข้อมูลขั้นพื้นฐานก่อน คือข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและสถานภาพของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าและการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการสอนของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามคืออาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสทุกท่านจากคณะมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ โบราณคดี ศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ ซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐจาก 9 มหาวิทยาลัย รวม 13 คณะ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ประชากรให้ข้อมูลโดยตอบตามสภาพความเป็นจริง

คำจำกัดความของการวิจัย

สถานภาพ หมายถึง ฐานะ หรือเกียรติยศที่ปรากฏในสังคม ซึ่งในที่นี้ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอน งานพิเศษพื้นฐานเหนือจากการสอน ผลงานทางวิชาการ และการเป็นสมาชิกของสมาคมครูฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

สภาพการสอน หมายถึง ลักษณะในตัวเองหรือภาวะทางด้านวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งปัญหาในการสอนและวิธีการแก้ปัญหา

อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษา หมายถึง ข้าราชการประจำที่ทำหน้าที่สอนวิชาภาษาฝรั่งเศสในปีการศึกษา 2531 ทั้งนี้ไม่รวมถึงอาจารย์ที่เป็นข้าราชการประจำที่กำลังลาศึกษาต่อในต่างประเทศ และอาจารย์ชาวฝรั่งเศสที่สอนประจำอยู่

นิสิตนักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสอน การประชุมหรือสัมมนาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าและการวิจัยต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นที่นิยมแพร่หลายในประเทศไทยมาช้านานแล้ว กล่าวคือนับตั้งแต่เริ่มมีการติดต่อกับประเทศฝรั่งเศสเป็นครั้งแรกในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ถึงแม้จะไม่มีบทบาทมากเท่ากับประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียงในแหลมอินโดจีนแต่ก็มีฐานะเป็นภาษาตะวันตกที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่สองรองจากภาษาอังกฤษเสมอมา การเรียนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยจึงมีวิวัฒนาการเรื่อยมา โดยเริ่มจากการสอนภาษาฝรั่งเศสในโบสถ์ควบคู่ไปกับการสอนศาสนา จนกระทั่งเป็นการสอนภาษาฝรั่งเศสอย่างเดียวในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นคว้าในเรื่องการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสโดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษายังมีผู้สนใจทำไม่มากนัก โดยเฉพาะงานวิจัยที่จะอาศัยเป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะใช้อ้างอิงได้ เช่น ข้อมูลทางด้านสถิติที่ทันสมัย ผู้วิจัยจึงขอกล่าวถึงบทความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเท่าที่พบและประมวลมาได้ดังนี้

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ยะอบ โปษะกฤษณะ[1] ได้กล่าวถึงสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากับการสอนภาษาฝรั่งเศสว่า สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ทรงสนพระทัยในการสอนภาษาฝรั่งเศส เมื่อได้ทรงเป็นองค์บรรยายพิเศษหลายมหาวิทยาลัย จึงมีพระดำริที่จะ

---

[1]ยะอบ โปษะกฤษณะ, "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากับการศึกษาและสาธารณสุข" บทความ ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ 6 พฤษภาคม 2526 เวลา 7.30 น.

ให้ครูภาษาฝรั่งเศสได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด เพื่อจะได้มีความรู้กว้างขวางในการให้ความรู้แก่ศิษย์จึงทรงก่อตั้งสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย เมื่อ พ.ศ.2520 สมาคมนี้เป็นศูนย์กลางประสานงานส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างสถาบันองค์การและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส มีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพการสอน การวิจัยค้นคว้า ภาษาอารยธรรม วัฒนธรรมของประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศสทุกระดับและแขนงวิชา ทั้งจะเป็นศูนย์กลางการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านวิชาการการสอน วิธีการสอนและประสบการณ์ พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งนายกตั้งแต่ปีก่อตั้ง พ.ศ.2520 ถึงปี พ.ศ.2524 และทรงดำรงตำแหน่งนายกกิตติมศักดิ์ มาจนบัดนี้

จงกล สุภเวชย์[1] ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาฝรั่งเศสในชั่วโมงแรกว่า ชั่วโมงที่นักเรียนจะได้สัมผัสกับภาษาฝรั่งเศสเป็นครั้งแรก ควรเป็นการพูดคุยทำความเข้าใจกันระหว่างครูกับนักเรียนว่าจะมีระเบียบปฏิบัติในการเรียนอย่างไร เป็นชั่วโมงที่ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า เรียนภาษาฝรั่งเศสไปทำไม จะมีประโยชน์อย่างไรในชีวิต คำตอบที่ว่า "ภาษาฝรั่งเศสไพเราะ เป็นภาษาราชการสากล" ไม่เพียงพอ ควรให้ผู้เรียนพบคำตอบที่ลึกซึ้งกว่านี้ เช่น การรู้ภาษาฝรั่งเศสจะเป็นเครื่องมือศึกษาวิทยาการที่ก้าวหน้าด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการปกครอง (ประเทศฝรั่งเศสเลื่องชื่อทางด้านกฎหมาย) ด้านวิทยาศาสตร์ (ประเทศฝรั่งเศสสามารถสร้างขีปนาวุธ exorcet จรวด Ariane ทดลองนิวเคลียร์ ค้นพบวัคซีน ฯลฯ) ด้านการค้า (สินค้าฝรั่งเศสเลื่องชื่อ เช่น เครื่องสำอาง น้ำหอม เหล้าองุ่น หัวรถจักร ผลิตรถไฟที่เร็วที่สุดในโลก T.G.V. ขาย airbus ฯลฯ) ด้านอาหารและการโรงแรม (อาหารฝรั่งเศสมีชื่อมากในโลก) และด้านศิลปะวัฒนธรรม (พระราชวังที่งดงามมาก เช่น Versailles, Le Louvre สวนแบบเรขาคณิต ฯลฯ) ยิ่งนักเรียนหาคำตอบได้มาก ก็จะยิ่งเห็นความสำคัญในการเรียนภาษานี้มาก ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจ

---

[1]จงกล สุภเวชย์, "Pour une Contribution à l'Enseignement du Français en Thailande" วารสาร หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 1 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2530), หน้า 5.

ในการเรียน ก้าวแรกของการเรียนควรจะปลูกฝังให้เกิดความรัก และศรัทธาในวิชาที่นักเรียนเลือก

พิทยา เหลืองทองคำ[1] ได้กล่าวถึงการสอนภาษาฝรั่งเศสในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีในระดับมัธยมศึกษาจะไม่มีปัญหามากนักต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศสในระดับมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นการเรียนต่อด้วยวิธีการสอนแบบใด ดังนั้นสิ่งที่สำคัญในการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในระดับมัธยมศึกษาก็คือการปลูกฝังความรู้และทักษะขั้นพื้นฐานที่ถูกต้องและแม่นยำ กล่าวคือ ผู้เรียนมีความตั้งใจและมีแรงจูงใจที่ดี ผู้สอนมีความรู้และวิธีการสอนดี แบบเรียนดีมีเนื้อหาทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียน

มยุรส สาชลวิจารณ์ จงชัยกิจ[2] ได้กล่าวถึงการสอนแนวสื่อสารและคอมพิวเตอร์ศาสตร์ ว่า เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันปรากฏว่ายังไม่มีการนำเอาระบบสมองกลมาใช้ในการสอนภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศเลย การทดลองอันหนึ่งในปัจจุบันเกี่ยวกับระบบซึ่งเรียกว่า "Système expert" ได้ปรากฏผลน่าสนใจอันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการสอนภาษาในแนวสื่อสารได้ ความแตกต่างของระบบนี้จากระบบเดิมอยู่ที่การจัดใส่ความรู้ (Organisation de connaissances) ซึ่งเดิมจัดบรรจุไว้ในโปรแกรมอันทำให้ต้องมีการคาดคะเนตระเตรียมทั้งเนื้อหา คำตอบคำผิดพลาดไว้ล่วงหน้าให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่วนระบบที่เรียกว่า "Système expert" นั้น จะมีการจัดเนื้อหาความรู้ไว้นอกโปรแกรมโดยจัดเป็นส่วนที่เรียกว่า

---

[1]พิทยา เหลืองทองคำ, "จากการสอนภาษาฝรั่งเศสในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย" วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีที่ 6 ฉบับที่ 23 (กรกฎาคม-กันยายน 2526), หน้า 13.

[2]มยุรส สาชลวิจารณ์ จงชัยกิจ, "การสอนแนวสื่อสารและคอมพิวเตอร์ศาสตร์" วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย, ปีที่ 10 ฉบับที่ 40 (ตุลาคม - ธันวาคม 2530), หน้า 47-48, 50-51.

" Base de connaissance" ต่างหาก ประกอบด้วย กฎ และข้อปฏิบัติจริงต่างๆ ในขอบเขตเนื้อหาความรู้หนึ่ง ๆ โดยที่กฎต่าง ๆ จะกระตุ้นข้อปฏิบัติหนึ่งให้ส่งผลสรุปข้อปฏิบัติอื่น ๆ ได้อีกต่อ ๆไป ส่วน Base de connaissance นี้จะมีลักษณะเป็น " Moteur d' inférence" ซึ่งแยกตัวออกมาจากเนื้อหา และจะทำงานซ้ำ ๆ อยู่เพียงภายในวงจรของมัน อันได้แก่การตรวจสอบรูปแบบที่มีอยู่กับคำตอบที่มีปัญหาซึ่งกระตุ้นให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นมา

งานของเราในฐานะผู้สอนภาษาจึงเริ่มได้ที่การหาข้อมูลต่าง ๆ มาป้อนให้แก่ส่วน Base de connaissance นี้ เพื่อเพิ่มพลังอำนาจในการทำงานให้แก่ระบบผลลัพธ์ที่จะได้ในขั้นแรกอาจจะยังไม่ดีนัก แต่ก็จะช่วยให้เรากำหนดกฎและข้อปฏิบัติต่าง ๆ ได้อย่างละเอียดเหมาะสมขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้โดยผ่านการวิเคราะห์หาความแม่นยำของระบบด้วยการทดลองใช้บทเรียนแบบสื่อสารที่สร้างขึ้นมานั่นเอง

สรุปแล้วระบบสมองกลที่เกิดขึ้นได้ทำให้การนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการสอนภาษามีความเป็นไปได้ยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าการสอนแนวสื่อสารจะยังอยู่ในระหว่างการค้นหาและกำหนดแนวปฏิบัติทางการสอนที่แน่นอนอยู่ก็ตาม การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบสื่อสารก็ยังเป็นความหวังที่เป็นไปได้อยู่ ทั้งนี้โดยต้องไม่ลืมคำนึงถึงอุปสรรคในด้านเวลาและความยากลำบากต่าง ๆ ที่จะต้องเผชิญอย่างแน่นอนอีกด้วย

นอกจากนี้ มารี แตแรส เบรอง (Marie Thérèse BREANT)[1] ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศสโดยทั่วไป นับตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงแนวโน้มในปัจจุบัน ตามลำดับดังนี้

1. Approche Traditionnelle เป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนท่องจำคำศัพท์เป็นจำนวนมาก ผู้เรียนต้องจำตัวสะกดและความหมายของแต่ละ

---

[1]Marie Thérèse BREANT, "Différentes Approches Méthodologiques" Cours du stage pédagogique (Centre International d"Etudes Pédagogique, Sèvres, 1988).

คำตลอดจนกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์จนชื่นใจ มีผู้สอนเป็นผู้พูดเป็นส่วนใหญ่ ผู้เรียนมีโอกาสได้พูดน้อยมาก และการพูดก็คือการพูดหรือว่านตามครู การจัดเนื้อหาของแบบเรียนจัดในรูปของรายการคำศัพท์ เรื่องเล่า หรือบทหลับางตอนจากวรรณคดี ส่วนการเขียนก็เป็นเรื่องของการสะกดคำศัพท์ ความหมายของคำ กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์และความเข้าใจในเรื่องที่อ่านเป็นสำคัญ

2. Approche Directe มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพูดเพื่อสื่อความหมายได้ แต่การสร้างบทเรียนยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ผู้สร้างบทเรียนเพียงแต่คาดคะเนเองว่าเนื้อหาควรจะมีรูปร่างหน้าตาอย่างไรจึงจะทำให้ผู้เรียนสนใจและสามารถสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้ ส่วนการเขียนก็ยังคงมีรูปแบบเช่นเดียวกับ Approche Traditionnelle

3. Approche Structuro-Globale หรือ Approche Audio-Visuelle เป็นวิธีการสอนแบบโสตทัศนศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพูดสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้โดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม วิธีการสอนจึงได้สมญาอีกอย่างหนึ่งว่า "Méthode Universaliste" มีการจัดบทเรียนในรูปแบบของบทสนทนาโดยอาศัย Français Fondamental และให้ทำ Exercices Structuraux อย่างรวดเร็วโดยไม่ต้องใช้ความคิดจะทำให้ผู้เรียนสามารถพูดได้เป็นอีก แต่วิธีการสอนแบบนี้ก็มีจุดอ่อนเรื่องการเขียนคือผู้เรียนไม่สามารถเขียนได้เท่าที่ควร

4. Approche Communicative หรือ Approche Notionnelle Fonctionnelle มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อความหมายได้ตามที่ต้องการทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน บทเรียนจึงจัดอยู่ในรูปของสถานการณ์ต่าง ๆ โดยมีเนื้อหาจาก Niveau Seuil เป็นเกณฑ์ นักทฤษฎีได้สร้างบทเรียนขึ้นโดยคำนึงถึงความหมาย (notion) และการนำไปใช้ประโยชน์ (fonction) เป็นสำคัญ และไม่คำนึงถึงระดับความยากง่ายหรือความจำเป็นในการใช้ก่อนและหลังเลย ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจว่าคำ ๆ เดียวกันนี้สามารถมีความหมายต่าง ๆ กันออกไปได้ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์นั้น ๆ

ในปัจจุบันวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศสในฐานะภาษาต่างประเทศมีแนวโน้มในการใช้ Approche Communicative มากที่สุด ส่วนในด้านของสื่อการสอนก็ได้มีการศึกษาค้นคว้าและเป็นที่ยอมรับว่าสื่อการสอนที่ดีที่สุดที่นิยมใช้ควบคู่กับวิธีการสอนแบบนี้ก็คือสื่อการสอนประเภทเอกสารจริง (Documents authentiques)

เซ. มองแตล (C. MONTEL)[1] ได้กล่าวถึงสื่อการสอนใหม่ที่กำลังนิยมใช้กันในประเทศฝรั่งเศสว่า ปัจจุบันในประเทศฝรั่งเศสได้มีแนวโน้มในการนำเอาเอกสารจริงประเภทวิดีโอเทป (Document vidéo authentique) มาใช้ในชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับชาวต่างประเทศ เอกสารจริงประเภทนี้หมายถึง Publicité télévisée และ Extrait d'un film เอกสารจริงดังกล่าวนี้จะช่วยให้บทเรียนน่าสนใจและสอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียนมากขึ้น และที่สำคัญคือสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในแง่ของการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี แต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับการรู้จักเลือกให้เรื่องน่าสนใจ การวิเคราะห์เนื้อหาให้เหมาะสมกับเพศวัยและโดยเฉพาะจะต้องเลือกให้เหมาะกับระดับภาษาของผู้เรียน

ดูลิกค์ ซาวิเยร์ (Durlicq XAVIER)[2] ได้กล่าวว่า เพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนภาษาฝรั่งเศสทางหนึ่งที่จะทำได้ก็คือ การจัดการแข่งขันทางด้านภาษาฝรั่งเศส เช่นในประเทศออสเตรเลียได้มีการจัดการแข่งขันทางด้านภาษาฝรั่งเศสขึ้นโดยมีรางวัลให้เป็นตั๋วเครื่องบินเพื่อเดินทางไปเที่ยวประเทศฝรั่งเศส และการจัดการแข่งขันดังกล่าวก็ประสบความสำเร็จมากขึ้น ๆ ตามลำดับ โดยเฉพาะทำให้นักเรียนในสถาบันต่าง ๆ ของออสเตรเลียมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศสเป็นอย่างมาก และในปี ค.ศ.1987 เมื่อสมาคมฝรั่งเศสที่เมืองเมลเบิร์นได้จัดให้มีการแข่งขันทาง

---

[1]C. MONTEL, "Choix et Utilisation Pédagogique d'un Document Vidéo Authentique," Cours du Stage Pédagogique, (Université de Paris III, Paris, 1988).

[2]Durlicq XAVIER, "Alliances Françaises: mobiliser les enthousiasmes," Français dans le Monde, n° 216, (avril, 1988), p. 37.

ด้านภาษาฝรั่งเศส ปรากฏว่ามีผู้สนใจมาลงทะเบียนเพื่อสมัครเข้าร่วมแข่งขันมากเกินความคาดหมายเป็นจำนวนถึง 10,997 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส มีผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย หลักสูตร ปัญหาในการสอนและแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งจะขอกล่าวโดยสรุปดังนี้

ก. ในด้านแรงจูงใจหรืออิทธิพลที่ทำให้นิสิตนักศึกษาเลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอก

ใน พ.ศ.2524 ระวีวรรณ ภัทรปรีชา[1] ได้วิจัยเรื่องการศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยใช้แบบสอบถามส่งไปให้นิสิตนักศึกษาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศสปีที่ 3 และปีที่ 4 สังกัดคณะต่าง ๆ ที่เปิดสอนวิชาภาษาฝรั่งเศสสาขาภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศสหรือภาษาฝรั่งเศส ในมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 488 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แรงจูงใจหรืออิทธิพลที่ทำให้นิสิตนักศึกษาเลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกเรียงตามลำดับความสำคัญมีดังนี้

1. เป็นวิชาที่น่าสนใจ
2. เป็นวิชาที่ชอบตั้งแต่ยังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. มีความตั้งใจที่จะเลือกเรียนวิชานี้
4. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาต่างประเทศให้มากขึ้นอีก 1 ภาษา นอกเหนือไปจากภาษาอังกฤษ

---

[1]ระวีวรรณ ภัทรปรีชา, "การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย" (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524).

5. เป็นภาษาที่มีสำเนียงไพเราะน่าฟัง

6. มีความประทับใจในอาจารย์ผู้สอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

นอกจากนี้แรงจูงใจที่สำคัญประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกคือการที่นิสิตนักศึกษาได้ตั้งเป้าหมายในการเรียนเพื่ออาชีพในอนาคต กล่าวคือส่วนใหญ่มีความคิดเห็นตรงกันเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนภาษาฝรั่งเศส เรียงลำดับตามความสำคัญดังนี้

1. นำไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. มีโอกาสไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศได้ง่าย
3. สามารถประกอบอาชีพซึ่งเป็นที่ยอมรับและได้รับการยกย่องในสังคม
4. หางานทำได้ง่าย รายได้สูง
5. สามารถส่งเสริมอนาคตของนิสิตนักศึกษาให้ก้าวหน้าเหนือผู้อื่น

ข. หลักสูตร ปัญหาในการสอนและแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต

ในปี พ.ศ.2530 อัจฉรา โชติบุตร[1] ได้วิจัยเรื่องสถานะปัจจุบันและแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยที่มีการสอนภาษาฝรั่งเศส 9 แห่ง จำนวน 80 คน สรุปได้ดังนี้

ในเรื่องหลักสูตร ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรทุก 4 ปี โดยให้อาจารย์ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำด้วยทุกครั้ง นอกจากหลักสูตรปริญญาตรีหรือโทแล้ว สถาบันส่วนมากยังมีโครงการจัดทำหลักสูตรการสอนภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน เนื่องจากมีความพร้อมในเรื่องบุคลากร และมีโครงการจัดทำเอกสารและตำราสำหรับโครงการพิเศษนี้

---

[1]อัจฉรา โชติบุตร, "สถานะปัจจุบันและแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยต่างๆในประเทศไทย" รายงานการวิจัย เสนอในการประชุมนานาชาติของ AUPELF เรื่อง "ความต้องการในการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในเอเชีย" กรุงเทพฯ (24-27 สิงหาคม 2530).

ในด้านปัญหาในการสอน มีปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนและผู้สอนตามลำดับคือ ในด้านผู้เรียน นิสิตปีที่ 1 มีความรู้ ความสามารถทางภาษาขั้นพื้นฐานลดลง ไม่สนใจในการเรียนเท่าที่ควร การสอบไม่ตรงตามความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนคำนึงถึงคะแนนมากกว่าการเพิ่มพูนความรู้ มีโอกาสฝึกในห้องปฏิบัติการทางภาษาน้อย และจำนวนผู้เรียนมากเกินไป ส่วนปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสมีปัญหาที่สำคัญคือ ต้องทำหน้าที่บริหารทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมสอนเท่าที่ควร อาจารย์ชาวฝรั่งเศสได้ค่าตอบแทนเป็นรายชั่วโมงโดยไม่มีสัญญาถาวรจึงไม่กระตือรือร้นในการสอนเท่าที่ควร เพื่อนร่วมงานลาไปศึกษาต่อในต่างประเทศจึงต้องรับภาระการสอนเพิ่มขึ้น

ในด้านแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในอนาคต อาจารย์หลายท่านเห็นว่าในระดับปริญญาตรีควรปูพื้นฐานในเรื่องภาษาฝรั่งเศสทั่วไปให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ส่วนภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้านควรจัดทำในระดับสูงขึ้นไป คือในระดับปริญญาโท หรือในรูปของการฝึกอบรมหรือการเพิ่มพูนความรู้ เช่นการสอนในภาคฤดูร้อน หากจะจัดให้มีการสอนในระดับปริญญาตรีควรเป็นเพียงวิชาเลือกเท่านั้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและสภาพการสอนของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสในคณะมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ โบราณคดี ศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 9 มหาวิทยาลัย รวม 13 คณะ เพื่อใช้ข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษา ค้นคว้าสำหรับงานวิจัยต่อไป และเพื่อใช้เป็นข้อมูลเสนอแนะในการปรับปรุงสภาพการเรียนการสอนสำหรับการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาต่อไป การวิจัยได้ดำเนินตามขั้นตอนดังนี้

1. <u>การศึกษาค้นคว้า</u>

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและสภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย

2. ศึกษาและทบทวนสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ด้านหลักสูตร การดำเนินการสอน สื่อการสอนหรืออุปกรณ์การสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหา จากการพูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาและจากการทบทวนประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศสของผู้วิจัยเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. <u>การสร้างเครื่องมือในการวิจัย</u>

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและจากประสบการณ์มาสร้างแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ เพื่อถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความเพื่อถามเกี่ยวกับสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสและวิธีการแก้ปัญหาในการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า เพื่อถามเกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาฝรั่งเศส

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านตรวจสอบกระทงคำถาม นำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามฉบับแรกไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในคณะครุศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน เพื่อหาข้อบกพร่องของคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่กำหนดไว้

3. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยทุกท่าน ปีการศึกษา 2531 จำนวน 13 คณะ จาก 9 มหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 110 คน รายละเอียดจำนวนประชากรที่ตอบแบบสอบถามปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถาบัน

สถาบัน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	
คณะมนุษยศาสตร์	9
คณะศึกษาศาสตร์	2
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	
คณะมนุษยศาสตร์	4
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	
คณะครุศาสตร์	4
คณะอักษรศาสตร์	20
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	
คณะมนุษยศาสตร์	9
คณะศึกษาศาสตร์	4
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	
คณะศิลปศาสตร์	12
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	
คณะมนุษยศาสตร์	10
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (วิทยาเขตปทุมวัน)	
คณะมนุษยศาสตร์	9
มหาวิทยาลัยศิลปากร	
คณะโบราณคดี	8
คณะอักษรศาสตร์	15
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
คณะมนุษยศาสตร์	4
รวม	110

046851

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทางไปรษณีย์ รวม 13 คณะ และขอความร่วมมือจากหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสายวิชาภาษาฝรั่งเศสทุกแห่งให้อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสทุกท่าน จำนวน 110 คน ตอบแบบสอบถาม แล้วรวบรวมส่งกลับมายังผู้วิจัยภายในเวลาที่กำหนดให้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แจกแจงความถี่ ตามรายการข้อความที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบและที่เติมข้อความ รวมทั้งคำตอบในแบบมาตราส่วนประเมินค่า
2. คำนวณค่าร้อยละจากข้อมูลที่แจกแจงความถี่ไว้
3. นำเสนอข้อมูลในรูปตารางและความเรียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและสภาพการสอนของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ปีการศึกษา 2531 จากการนำแบบสอบถามไปสอบถามอาจารย์ในคณะมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ โบราณคดี ศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ ในสังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ 9 แห่ง รวม 13 คณะ เป็นจำนวน 110 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.45

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังปรากฏในตารางที่ 2
2. จำนวนอาจารย์และนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ดังปรากฏในตารางที่ 3
3. สภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย
   - 3.1 วิธีการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 4
   - 3.2 สื่อการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 5
   - 3.3 การวัดและประเมินผลการเรียน ดังปรากฏในตารางที่ 6
4. ปัญหาในการสอนและวิธีการแก้ปัญหา
   - 4.1 สภาพการมีปัญหาและไม่มีปัญหาของวิชาที่เป็นทักษะและวิชาที่เป็นเนื้อหา ดังปรากฏในตารางที่ 7
   - 4.2 ประเภทของปัญหาและระดับของปัญหาการสอนวิชาที่เป็นทักษะ ดังปรากฏในตารางที่ 8
   - 4.3 ประเภทของปัญหาและระดับของปัญหาการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหา ดังปรากฏในตารางที่ 9
   - 4.4 วิธีการแก้ปัญหา ดังปรากฏในตารางที่ 10

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

ลำดับที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
2	เพศ		
	ชาย	6	7.23
	หญิง	77	92.77
2	อายุ		
	ต่ำกว่า 25 ปี	-	-
	25 - 35 ปี	17	20.48
	36 - 45 ปี	47	56.63
	46 ปีขึ้นไป	19	22.89
3	การศึกษา		
	ก. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
	ปริญญาตรี	5	6.03
	ปริญญาโท	38	45.78
	ปริญญาเอก	35	42.17
	อื่น ๆ (D.E.A.)	5	6.02
	ข. สถาบันที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด		
	ประเทศไทย	11	13.25
	ประเทศฝรั่งเศส	68	81.93
	สหรัฐอเมริกา	2	2.41
	อื่น ๆ (กรีซ แคนาดา)	2	2.41

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4	ประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศส		
	ต่ำกว่า 5 ปี	5	6.03
	5 - 10 ปี	17	20.48
	11 - 15 ปี	22	26.51
	16 ปีขึ้นไป	39	46.99
5	ตำแหน่งทางวิชาการ		
	อาจารย์	30	36.46
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	35	42.17
	รองศาสตราจารย์	17	20.48
	ศาสตราจารย์	1	1.20
6	ระดับที่สอน (ทุกระดับที่สอน)		
	ปริญญาตรี	81	97.59
	ปริญญาโท	21	25.30
	ปริญญาเอก	-	-
7	จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ในภาคต้น ปีการศึกษา 2531		
	1 - 3 ชั่วโมง	3	3.61
	4 - 6 ชั่วโมง	39	46.99
	7 - 9 ชั่วโมง	41	49.40
	10 ชั่วโมงขึ้นไป	9	10.84

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
8	จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2531		
	1 - 3 ชั่วโมง	2	2.41
	4 - 6 ชั่วโมง	30	36.46
	7 - 9 ชั่วโมง	42	50.60
	10 ชั่วโมงขึ้นไป	8	9.64
	ไม่มีสอน (เป็นอาจารย์พิเศษที่สถาบันอื่น)	1	1.20
9	เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศส		
	ไม่เคย	15	18.07
	เคย	68	81.93
	ก่อนเป็นอาจารย์	18	26.47
	ในระหว่างที่เป็นอาจารย์	50	73.53
10	สถาบันหรือหน่วยงานที่เข้ารับการศึกษาอบรม (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย	26	31.33
	หน่วยศึกษานิเทศก์ สายวิชาภาษาฝรั่งเศส	10	12.05
	มหาวิทยาลัยในประเทศไทย	16	19.28
	สถาบันหรือมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศส	53	63.86
	อื่นๆ (ศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศสในประเทศไทย สมาคมครูฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยร่วมกับ B.A.L. มหาวิทยาลัยในประเทศเบลเยียม)	3	3.61

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
11	ปัจจุบันเป็นสมาชิกสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย		
	เป็น	58	69.88
	ไม่เป็น	25	30.12
12	กิจกรรมพิเศษที่ต้องทำและเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน		
	ไม่มี	35	42.17
	มี (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)	48	57.83
	ที่ปรึกษาของชมรมภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาต่างประเทศ	22	45.83
	วิทยากร	23	47.92
	อาจารย์พิเศษ (ในสถาบันอื่นๆ)	12	25.00
	กรรมการสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย	7	14.58
13	งานพิเศษที่ต้องทำนอกเหนือจากการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	หัวหน้าภาคหรือหัวหน้าสายวิชาภาษาฝรั่งเศส	16	19.28
	อาจารย์ที่ปรึกษา	69	83.13
	ธุรการ	10	12.05
	กรรมการภายในมหาวิทยาลัย	17	20.48
	งานแผนกทะเบียน	6	7.23
	กรรมการภายในคณะ	51	61.45
	อื่นๆ (ผู้ช่วยคณบดี รองผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต งานของภาควิชาฝ่ายสาธิต งานวิจัย ธุรกิจส่วนตัว)	5	6.02

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
14	ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ออกเผยแพร่ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา		
	มี	49	59.04
	ไม่มี	34	40.96
15	ลักษณะของผลงานที่พิมพ์ออกเผยแพร่ (สำหรับผู้ที่ตอบว่ามี)		
	บทความ	20	40.82
	ตำรา	16	32.65
	งานวิจัย	12	24.49
	อื่นๆ (แปลหนังสือ)	1	2.04

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชาย คือเป็นหญิง ร้อยละ 92.77 ของจำนวนทั้งหมด

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง 36-46 ปี คือมีค่าร้อยละ 56.63 ของจำนวนทั้งหมด

ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิปริญญาโทและปริญญาเอกใกล้เคียงกันคือ มีวุฒิปริญญาโท ร้อยละ 45.78 มีวุฒิปริญญาเอกคือร้อยละ 42.17 และสำเร็จการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่จากประเทศฝรั่งเศส คือร้อยละ 81.93

ในด้านประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนเป็นเวลา 16 ปีขึ้นไป คือมีจำนวนร้อยละ 46.99 ของจำนวนทั้งหมด

สำหรับตำแหน่งทางวิชาการ มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้ช่วย-ศาสตราจารย์ คือร้อยละ 42.17 รองลงมามีตำแหน่งเป็นอาจารย์คือร้อยละ 36.46

และเป็นที่น่าสังเกตว่าจำนวนผู้มีตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์มีน้อยที่สุด คือมีค่าร้อยละ 1.20 เท่านั้น และผู้ตอบแบบสอบถามสอนในระดับปริญญาตรีมากที่สุดคือ มีค่าร้อยละ 97.59 ของจำนวนทั้งหมด

ในด้านจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์สำหรับภาคต้นและภาคปลาย ปีการศึกษา 2531 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนชั่วโมงสอนระหว่าง 7-9 ชั่วโมง คือมีค่าร้อยละ 49.40 ของจำนวนทั้งหมดในภาคต้น และร้อยละ 50.60 ของจำนวนทั้งหมดในภาคปลาย

ในด้านประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาฝรั่งเศส ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 81.93 และจากจำนวนผู้ที่เคยได้รับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่จะได้รับการฝึกอบรมในระหว่างที่เป็นอาจารย์ คือร้อยละ 73.53 ของจำนวนทั้งหมด

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศส คือร้อยละ 63.86

ในปัจจุบันผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย คือมีค่าร้อยละ 69.88 ของจำนวนทั้งหมด

สำหรับกิจกรรมพิเศษที่ต้องทำและเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในรอบปีที่ผ่านมา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีกิจกรรมที่ต้องทำคือร้อยละ 57.83 อีกร้อยละ 42.17 ไม่มีกิจกรรมเลย และจำนวนผู้ที่ต้องทำกิจกรรมพิเศษส่วนใหญ่เป็นที่ปรึกษาของชมรมภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาต่างประเทศ และเป็นวิทยากร จำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 45.83 และ 47.92 ตามลำดับ

ในด้านงานพิเศษที่ต้องทำนอกเหนือจากการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา คือร้อยละ 83.13 และรองลงมาเป็นกรรมการภายในคณะ คือร้อยละ 61.45

สำหรับผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ออกเผยแพร่ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผลงานทางวิชาการ คือมีค่าร้อยละ 59.04 ของจำนวนทั้งหมด และจากผู้ที่มีผลงานทางวิชาการส่วนใหญ่มีลักษณะของผลงานที่พิมพ์ออกเผยแพร่ในรูปของบทความ คือมีค่าร้อยละ 40.82 และรองลงมาเป็นในรูปของตำราคือมีค่าร้อยละ 32.65 ของจำนวนทั้งหมด

ตารางที่ 3 จำนวนอาจารย์และนิสิตนักศึกษา จำแนกตามสถาบัน

สถาบัน	จำนวน	
	อาจารย์	นิสิตนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		
คณะมนุษยศาสตร์	7	90
คณะศึกษาศาสตร์	2	16
มหาวิทยาลัยขอนแก่น		
คณะมนุษยศาสตร์	4	70
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		
คณะครุศาสตร์	4	122
คณะอักษรศาสตร์	23	330
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
คณะมนุษยศาสตร์	10	130
คณะศึกษาศาสตร์	4	25
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		
คณะศิลปศาสตร์	16	350
มหาวิทยาลัยรามคำแหง		
คณะมนุษยศาสตร์	13	2000
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ(วิทยาเขตปทุมวัน)		
คณะมนุษยศาสตร์	10	250
มหาวิทยาลัยศิลปากร		
คณะโบราณคดี	8	80
คณะอักษรศาสตร์	15	270
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		
คณะมนุษยศาสตร์	8	112
รวม	139	4115

ตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าในจำนวน 13 คณะ จาก 9 มหาวิทยาลัยของรัฐที่มีการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส มีอาจารย์รวมทั้งสิ้นจำนวน 139 คน และมีนิสิตนักศึกษาที่เรียนภาษาฝรั่งเศส รวมทั้งสิ้นจำนวน 4,115 คน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าในจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหมดนี้มีนิสิตนักศึกษาเพียง 46 คนเท่านั้น คือเป็นนักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 16 คน และจากจำนวนของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 330 คน เป็นนิสิตระดับปริญญาโท จำนวน 30 คน นับอัตราส่วนระหว่างจำนวนอาจารย์และนิสิตนักศึกษาประมาณ 1:15 (ไม่นับมหาวิทยาลัยรามคำแหง เนื่องจากเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่มีลักษณะการเรียนการสอนซึ่งแตกต่างออกไป)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการสอน

ลำดับที่	วิธีการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1	เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำการสอน วิธีการที่ท่านคิดว่าดีที่สุดคือ (ผู้ตอบบางส่วนตอบมากกว่า 1 คำตอบ)		
	- รับงานและคำแนะนำจากอาจารย์ที่สอนอยู่ก่อนมาดำเนินการสอนต่อไป	5	6.02
	- ดำเนินการสอนตามลักษณะรายวิชา	19	22.89
	- ศึกษาลักษณะรายวิชาและรวบรวมเนื้อหาเท่าที่มีเพื่อเตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว	58	69.88
	- ศึกษาและค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่นๆ	51	61.45
	- อื่น ๆ	1	1.20
2	ในการสอนชั่วโมงแรกได้มีการอธิบายหรือตกลงเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนโดย		
	- อธิบายปากเปล่าและให้ผู้เรียนจด	28	33.73
	- อธิบายพร้อมทั้งแจกประมวลรายวิชา	55	66.27
	- เริ่มสอนเลยโดยไม่มีการอธิบาย	-	-
3	วิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด		
	- Méthode traditionnelle	9	10.84
	- Méthode audio-visuelle	4	4.82
	- Approche communicative	8	9.64
	- Méthode mixte	61	73.49
	- อื่น ๆ (Méthode audio-orale)	1	1.20
4	โดยทั่วๆไปท่านมีวิธีการสอนวิชาที่เป็นทักษะโดย		
	- แยกสอนเป็นรายทักษะ	10	12.04
	- สอนรวมทั้ง 4 ทักษะในแต่ละชั่วโมง	21	42.86

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	วิธีการสอน	จำนวน	ร้อยละ
	- สอนแยกทักษะในบางชั่วโมง และสอนรวมทักษะในบางชั่วโมง	47	56.63
	- อื่น ๆ	5	12.05
5	สิ่งที่เน้นที่สุดในการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาในแต่ละชั่วโมงคือ		
	- ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน	56	67.47
	- ทักษะทั้ง 4	14	16.87
	- กฎเกณฑ์ทางภาษา	7	8.43
	- อื่นๆ (การให้รู้จักคิดค้นหาด้วยตนเอง ความสามารถในการสื่อสาร ขั้นตอนของความเข้าใจ เน้นทุกอย่างรวมกัน)	6	7.23
6	เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ ใช้วิธีใดมากที่สุด		
	- อธิบายซ้ำจนเข้าใจ	72	86.75
	- ให้ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง	10	12.05
	- ให้ถามเพื่อน	-	-
	- อื่น ๆ	1	1.20
7	เนื้อหาวิชาที่แจกให้ผู้เรียนในชั่วโมงคือ (ผู้ตอบบางส่วนตอบมากกว่า 1 คำตอบ)		
	- เอกสารประกอบการสอน	49	59.04
	- เอกสารจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ	31	37.35
	- ตำราที่ผลิตขึ้นเอง	29	34.94
	- อื่น ๆ	1	1.20

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	วิธีการสอน	จำนวน	ร้อยละ
8	จัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนโดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	- การทำรายงาน	59	40.69
	- การอภิปรายและโต้วาที	19	13.10
	- การจัดนิทรรศการ	22	15.17
	- การแสดงละคร	12	8.28
	- การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	8	5.52
	- การเล่นเกมส์	18	12.41
	- อื่น ๆ (ให้พูดถึงและแสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหรือเรื่องที่ใกล้ตัวหรือจากข่าวสารต่างๆที่นำมาจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ไปทัศนศึกษานอกสถานที่ สัมภาษณ์เจ้าของภาษาแนะนำหรือฉายภาพยนตร์หรือวีดีโอเทปและร้องเพลง)	7	8.84
9	การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอน		
	- ทุกชั่วโมง	1	1.20
	- บางชั่วโมง	67	80.72
	- ไม่เคยเลย	6	7.23
	- อื่นๆ (นอกเวลาเรียน ช่วงเทศกาล หรืองานวิชาการของคณะหรือของมหาวิทยาลัย)	9	10.84

ตารางที่ 4 พบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เกี่ยวกับวิธีการที่เห็นว่าดีที่สุด เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำการสอน คือศึกษาลักษณะรายวิชาและรวบรวม

เนื้อหาเท่าที่มีเพื่อเตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว เป็นจำนวนร้อยละ 69.88 ของจำนวนทั้งหมด และรองลงมาคือ ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ เป็นจำนวนร้อยละ 61.45 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ในการสอนชั่วโมงแรก ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการอธิบายหรือตกลงเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนโดยการอธิบายพร้อมทั้งแจกประมวลรายวิชาคือมีค่าร้อยละ 66.27 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สำหรับวิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้ Méthode mixte คือมีค่าร้อยละ 73.49 ของจำนวนทั้งหมด และโดยทั่ว ๆ ไป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีการสอนวิชาที่เป็นทักษะโดยสอนแยกทักษะในบางชั่วโมงและสอนรวมทักษะในบางชั่วโมง มีค่าร้อยละ 56.63 ของจำนวนทั้งหมด และสิ่งที่เน้นที่สุดในการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาในแต่ละชั่วโมงคือ ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน มีค่าร้อยละ 67.47 ของจำนวนทั้งหมด และเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจอาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการอธิบายซ้ำจนเข้าใจ คือมีค่าร้อยละ 86.75

ส่วนเนื้อหาวิชาที่แจกให้ผู้เรียนในชั่วโมง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้แจกเอกสารประกอบการสอน คือมีค่าร้อยละ 59.04 ของจำนวนทั้งหมด

ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้จัดกิจกรรมโดยการให้ทำรายงาน มีจำนวนร้อยละ 40.69 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้เวลาบางชั่วโมง มีจำนวนร้อยละ 80.72 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 5 จำนวน ค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการใช้สื่อการสอน

ลำดับที่	ลักษณะการใช้สื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
1	สื่อการสอนที่ใช้มากที่สุดคือประเภท (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	- เอกสารจริงประเภทภาพนิ่ง ภาพยนตร์ วิดีโอเทป ฯลฯ	31	37.35
	- เอกสารจริงประเภทสิ่งตีพิมพ์	60	72.29
	- แถบบันทึกเสียง	47	56.63
2	แหล่งที่มาของสื่อการสอนดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	- รวบรวมเอง	69	83.13
	- หน่วยโสตทัศนูปกรณ์ของคณะหรือของมหาวิทยาลัย	24	28.92
	- B.A.L.	36	43.37
	- อื่น ๆ (ของเพื่อนร่วมงาน ของภาคหรือของคณะ)	4	4.82
3	การใช้สื่อการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	- เร้าความสนใจ	56	67.47
	- นำเข้าสู่บทเรียน	24	28.92
	- เพิ่มเติมประสบการณ์และขยายความรู้ให้แก่ผู้เรียน	61	73.49
	- ช่วยให้การทำความเข้าใจง่ายขึ้น	58	69.88
	- อื่นๆ (เพื่อความรวดเร็วในการเรียนการสอน)	1	1.20

จากตารางที่ 5 พบว่า สื่อการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้มากที่สุดคือ เอกสารจริงประเภทสิ่งตีพิมพ์ (Documents écrits) ได้แก่ หนังสือพิมพ์ การ์ตูน

ป้ายโฆษณา แผนภูมิ ตัวผู้โดยสาร บัตรประจำตัว หนังสือเดินทาง ฯลฯ คือมีค่าร้อยละ 72.29 ส่วนแหล่งที่มาของสื่อการสอนดังกล่าว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้รวบรวมเอง คือมีค่าร้อยละ 83.13 ของจำนวนทั้งหมด

สำหรับจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มเติมประสบการณ์และขยายความรู้ให้แก่ผู้เรียน คือมีค่าร้อยละ 73.49 ของจำนวนทั้งหมด และรองลงมาคือเพื่อช่วยให้การทำความเข้าใจง่ายขึ้น มีจำนวนร้อยละ 69.88 ของจำนวนทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการวัดและประเมินผลการเรียน

ลำดับที่	วิธีการวัดและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนส่วนใหญ่โดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)		
	- ข้อทดสอบข้อเขียน	77	92.77
	- รายงาน	45	54.22
	- การอภิปรายหรือรายงานหน้าชั้น	37	44.58
	- การทำกิจกรรม	10	12.05
	- แบบฝึกหัด	59	71.08
	- สอบปากเปล่า	34	40.96
	- การสังเกตเป็นรายบุคคล	27	32.53
	- อื่น ๆ (การฝึกปฏิบัติการสอน)	1	1.20
2	จะทำการทดสอบ		
	- ทุกครั้งที่สอนจบในแต่ละชั่วโมง	-	-
	- แต่ละบทเรียน	30	36.14
	- เมื่อเห็นว่าผู้เรียนไม่สนใจในบทเรียน	4	4.82
	- ตามเวลาที่คณะกำหนดให้	35	42.17
	- อื่นๆ (แล้วแต่เนื้อหาวิชา เมื่อมีเนื้อหามากพอควร และเมื่อต้องการทราบว่าผู้เรียนเข้าใจเพียงไร ตามสะดวก)	14	16.87
3	การทดสอบเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนเน้นทางด้าน (ผู้ตอบบางส่วนตอบมากกว่า 1 คำตอบ)		
	- ความจำ	23	27.71
	- การใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล	49	59.04
	- ประมวลความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า	18	21.67

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	วิธีการวัดและประเมินผล	จำนวน	ร้อยละ
	- การแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์	42	50.60
	- การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	27	32.53
	- อื่น ๆ (ขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาวิชา)	2	2.41
4	ผลจากการวัดและประเมินผลได้นำมาใช้ประโยชน์เพื่อ		
	- ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม	10	12.05
	- วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำเป็นข้อสอบมาตรฐานต่อไป	8	9.64
	-ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น	65	78.31

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้วิธีวัดและประเมินผลการเรียนโดยข้อทดสอบข้อเขียน คือมีร้อยละ 99.77 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และส่วนใหญ่จะทำการทดสอบตามเวลาที่คณะกำหนดให้คือมีร้อยละ 42.17 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ในการทดสอบเพื่อวัดผลการเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เน้นทางด้านการใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล คือมีค่าร้อยละ 59.04 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ส่วนประโยชน์ที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้นำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น คือมีจำนวนร้อยละ 78.71 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสภาพการมีปัญหาและไม่มีปัญหาในการสอน

ประเภทปัญหา	มีปัญหา		ไม่มีปัญหา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสอนวิชาที่เป็นทักษะ				
จำนวนผู้เรียน	32	38.55	51	61.45
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	37	44.58	46	55.42
สื่อการสอน	44	53.01	39	46.99
วิธีการสอน	43	51.81	40	48.19
การวัดและประเมินผล	43	51.81	40	48.19
การสอนวิชาที่เป็นเนื้อหา				
หนังสือหรือเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	45	54.22	38	45.78
ความห่างไกลจากแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	43	51.81	40	48.19
ประสบการณ์ในการสอน	43	51.81	40	48.19
ความแม่นยำในเนื้อหา	45	54.22	38	45.78
สื่อการสอน	42	50.60	41	49.40
วิธีการสอน	42	50.60	41	49.40
การวัดและประเมินผล	43	51.81	40	48.19
สถานที่เรียน	36	43.37	47	56.66

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการมีปัญหาและไม่มีปัญหาของการสอนวิชาที่เป็นทักษะใกล้เคียงกัน ยกเว้นในเรื่องสื่อการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาคือร้อยละ 53.01

สำหรับการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องหนังสือหรือเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และเรื่องความแม่นยำในเนื้อหา มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 54.20

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของปัญหาและระดับของปัญหาการสอนวิชาที่เป็นทักษะ

ประเภทของปัญหา	ระดับปัญหา					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนผู้เรียน	7	21.88	18	56.25	7	21.88
ห้องปฏิบัติการทางภาษา	12	32.43	6	16.22	19	51.35
สื่อการสอน	3	6.82	23	52.27	18	40.91
วิธีการสอน	2	4.65	19	44.19	22	51.16
การวัดและประเมินผล	2	4.65	16	37.21	25	58.14

จากตารางที่ 8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาและระดับของปัญหาในการสอนวิชาที่เป็นทักษะอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของปัญหาและระดับของปัญหาการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหา

ประเภทปัญหา	ระดับปัญหา					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือหรือเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	13	28.89	16	35.56	16	35.56
ความห่างไกลจากแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	10	23.26	16	37.12	17	39.53
ประสบการณ์ในการสอน	3	6.98	14	32.56	26	60.47
ความแม่นยำในเนื้อหา	5	11.11	13	28.89	27	60.00
สื่อการสอน	3	7.14	16	38.10	23	54.76
วิธีการสอน	1	2.38	16	38.10	25	59.52
การวัดและประเมินผล	3	6.98	12	27.91	28	65.12
สถานที่เรียน	4	10.53	12	31.58	20	52.63

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาและระดับของปัญหาในการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวิธีการแก้ปัญหา

ลำดับที่	วิธีการแก้ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1	เมื่อมีปัญหาในการสอน วิธีแก้ปัญหาที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ		
	- ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	62	74.70
	- ปรึกษาเพื่อนร่วมงาน	11	13.25
	- ปรึกษาหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสายวิชาภาษาฝรั่งเศส	4	4.82
	- ขอคำแนะนำจาก	3	3.61
	- อื่น ๆ (อภิปรายปัญหากับนักศึกษา ถามอาจารย์ชาวฝรั่งเศสที่อยู่หน่วยงานเดียวกัน ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในหน่วยงานอื่น)	3	3.61

จากตารางที่ 10 พบว่า เมื่อมีปัญหาในการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีแก้ปัญหาที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เป็นจำนวนร้อยละ 74.70 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาและรวบรวมข้อมูลในด้านสถานภาพและสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ ปีการศึกษา 2531 เกี่ยวกับวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสอน การประชุมหรือสัมมนาในเรื่องการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าและวิจัยต่อไป นอกจากนี้ยังเพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพของสังคมอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนมากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม 1 ฉบับ สำหรับถามอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน 2 ตอนแรกประกอบด้วยคำถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) และเติมข้อความ เพื่อถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศส และตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อถามเกี่ยวกับปัญหาในการสอนภาษาฝรั่งเศส

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 3 ตอนไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบกระทงคำถาม ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในคณะครุศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นได้ส่งแบบสอบถามฉบับนี้ไปยังมหาวิทยาลัยของรัฐ 9 มหาวิทยาลัย ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ โบราณคดี ศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ เป็นจำนวน 13 แห่ง รวม 110 ฉบับ ได้กลับคืนมา 83 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.45

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ในด้านที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า อาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศสมาแล้วเป็นเวลา 16 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทำการสอนในระดับปริญญาตรี โดยมีสอนสัปดาห์ละ 7-9 ชั่วโมง ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ปีการศึกษา 2531 เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนภาษาฝรั่งเศสระหว่างที่เป็นอาจารย์จากสถาบันหรือมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศส ในปัจจุบันอาจารย์ส่วนมากเป็นสมาชิกของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย นอกเหนือจากงานการสอนประจำแล้วยังต้องทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและเป็นกรรมการภายในคณะด้วย นอกจากหน้าที่ดังกล่าวแล้วยังมีกิจกรรมพิเศษที่ต้องทำและเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในรอบปีที่ผ่านมาคือ เป็นที่ปรึกษาของชมรมภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาต่างประเทศ และเป็นวิทยากร สำหรับผลงานทางวิชาการในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา อาจารย์ส่วนใหญ่ได้ผลิตผลงานออกพิมพ์เผยแพร่ในรูปของบทความและตำรา

2. สำหรับจำนวนอาจารย์และนิสิตนักศึกษาใน 9 มหาวิทยาลัย รวม 13 คณะที่มีการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส พบว่า มีอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสรวมทั้งสิ้นจำนวน 139 คน และมีนิสิตนักศึกษาที่เรียนภาษาฝรั่งเศส รวมทั้งสิ้นจำนวน 4,115 คน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าในจำนวนนิสิตนักศึกษาทั้งหมดนี้เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 46 คน โดยเป็นนิสิตจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน และนักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 16 คน นับเป็นอัตราส่วนระหว่างจำนวนอาจารย์และนิสิตนักศึกษาประมาณ 1:15 (ไม่นับจำนวนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงเนื่องจากมีลักษณะการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป)

3. สภาพการสอนภาษาฝรั่งเศส ในด้านวิธีการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่เมื่อได้รับมอบหมายให้สอนจะทำการศึกษาหลักสูตรและรวบรวมเนื้อหาเพื่อเตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว และจะมีการอธิบายหรือทดลองเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนโดยการอธิบายพร้อมทั้งแจกประมวลรายวิชา วิธีการสอนที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธีการสอนแบบผสมผสาน (Méthode mixte) โดยสอนแยกทักษะในบางชั่วโมง และสอนรวมทักษะในบางชั่วโมงในวิชาที่เป็นทักษะ และเน้นที่สุดในเรื่องความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนในวิชาที่เป็นเนื้อหา เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจอาจารย์ส่วนใหญ่จะอธิบายซ้ำจนเข้าใจ ส่วนเนื้อหาวิชาที่แจกให้ผู้เรียนในชั่วโมงมีอเอกสารประกอบการสอน ในการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นตรงกันคือการให้ทำรายงานโดยใช้เวลาในบางชั่วโมง

ในด้านการใช้สื่อการสอน อาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่นิยมใช้เอกสารจริงประเภทสิ่งที่พิมพ์ (Documents authentiques écrits) ซึ่งรวบรวมโดยอาจารย์ผู้สอนเอง

สำหรับจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มเติมประสบการณ์และขยายความรู้ให้แก่ผู้เรียน

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน อาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสส่วนมากใช้วิธีวัดโดยข้อทดสอบข้อเขียนโดยจะทำการทดสอบตามเวลาที่คณะกำหนดให้ สิ่งที่เน้นที่สุดในข้อทดสอบคือการใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล ส่วนผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่เห็นตรงกันคือนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

4. ในด้านปัญหาในการสอนและวิธีการแก้ปัญหา พบว่าสภาพการมีปัญหาและไม่มีปัญหาของผู้สอนภาษาฝรั่งเศสสำหรับวิชาที่เป็นทักษะมีจำนวนใกล้เคียงกัน ยกเว้นในเรื่องของสื่อการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนวิชาที่เป็นเนื้อหา ส่วนมากมีปัญหาในเรื่องหนังสือหรือเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและเรื่องความแม่นยำในเนื้อหา มีจำนวนเท่ากัน แต่อยู่ในระดับน้อย ส่วนวิธีการแก้ปัญหาที่ปฏิบัติมากที่สุดคือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสถานภาพของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสและสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสเกี่ยวกับวิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาในการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศส ทำให้ทราบข้อเท็จจริงซึ่งควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ในด้านสถานภาพของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส

จากการวิจัยพบว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสในระดับอุดมศึกษาเป็นหญิงมากกว่าชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอกเป็นจำนวนใกล้เคียงกัน มีประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศสมาแล้วอย่างน้อย 16 ปี มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทำการสอนในระดับปริญญาตรี โดยมีสอนสัปดาห์ละ 7-9 ชั่วโมง ทั้งภาคต้นและภาคปลาย ปีการศึกษา 2531 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา โชติบุตร[1] ในปี 2530 ที่พบว่าอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุระหว่าง 41-45 ปี มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 11-15 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 6-10 ชั่วโมง ในระดับปริญญาตรี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า นอกจากอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาจะมีคุณสมบัติพร้อมมูลเหมาะสมแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานอย่างยิ่ง กล่าวคือ นอกเหนือจากงานการสอนประจำแล้วยังเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการภายในคณะด้วย นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของชมรมภาษาฝรั่งเศสหรือภาษาต่างประเทศ ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ตลอดจนวัฒนธรรมไทยเป็นภาษาฝรั่งเศส และ

---

[1]อัจฉรา โชติบุตร, "สถานะปัจจุบันและแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย" รายงานการวิจัย เสนอในการประชุม เรื่อง "ความต้องการในการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในเอเชีย" ซึ่งจัดให้มีขึ้นที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 24-27 สิงหาคม 2530.

เป็นวิทยากรในสถาบันอื่น และยังผลิตผลงานเผยแพร่ในรูปของบทความและตำราด้วย แต่สิ่งที่อาจารย์อาจจะควรทำให้มากยิ่งขึ้นคือ ผลงานทางด้านการวิจัย เพื่อให้ตรงกับบทบาทของอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง กล่าวคือเป็นผู้ที่ทำการสอน ทำการวิจัย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและบริการสังคม

2. สภาพการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษา

ในด้านวิธีการสอน จากการวิจัยพบว่า วิธีการสอนที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธีการสอนแบบผสมผสาน (Méthode mixte) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ซึ่งมีประสบการณ์ในการสอนมามากได้ตระหนักดีว่าวิธีการสอนทุกวิธีย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ถึงแม้แนวโน้มในการสอนภาษาฝรั่งเศสปัจจุบันจะเป็นแบบ Approche communicative อาจารย์ผู้สอนก็มิได้ที่นตามไปด้วย และรู้จักเลือกเอาสิ่งที่ดีของแต่ละวิธีการสอนมาผสมผสานกันเพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพดีที่สุด

ในด้านสื่อการสอน พบว่าอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสส่วนใหญ่นิยมใช้เอกสารจริงประเภทสิ่งที่พิมพ์ ซึ่งรวบรวมเอง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์[1] กล่าวว่าในปัจจุบันนี้เอกสารจริงมีบทบาทในด้านการสอนภาษาฝรั่งเศสมาก ทั้งนี้เพราะนักการศึกษาตระหนักดีว่าการนำเอกสารจริงมาใช้ในชั้นเรียนภาษานั้นเป็นการนำภาษาฝรั่งเศสปัจจุบันเข้ามาให้นักเรียนสัมผัส และเป็นการนำเอาชีวิตจริงเข้ามาสู่ชั้นเรียน นอกจากนี้เอกสารจริงยังช่วยเสริมความรู้ด้านวัฒนธรรมร่วมสมัยได้เป็นอย่างดีด้วย

ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีวัดโดยข้อทดสอบข้อเขียนและสิ่งที่เน้นที่สุดคือในข้อทดสอบคือการใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล ส่วนผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น จากประสบการณ์ของผู้วิจัยเองเห็นว่าการใช้ผลจากการวัดและประเมินผลการเรียนเป็น

---

[1]จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์, "การใช้ Faits-divers เพื่อสอนภาษาฝรั่งเศสในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา" วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย, ปีที่ 34 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2529), หน้า 13.

วิธีหนึ่งที่นำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น แต่ผู้สอนอาจจะใช้วิธีอื่นด้วย เช่นว่าข้อมูลที่ได้การให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนของตนเองและการสอนของครูเป็นต้น

สำหรับในด้านปัญหาในการสอนพบว่า สภาพการมีปัญหาและไม่มีปัญหาของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสสำหรับวิชาที่เป็นทักษะมีจำนวนใกล้เคียงกัน ยกเว้นในเรื่องสื่อการสอนซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากการที่นิยมใช้สื่อการสอนประเภทเอกสารจริงในปัจจุบัน ทำให้อาจารย์ผู้สอนแต่ละคนต้องแสวงหาและรวบรวมเองเท่าที่จะจะได้ ซึ่งอาจจะไม่หลากหลายและสมบูรณ์ตามที่ต้องการ การอาศัยเอกสารจริงจาก B.A.L ไม่น่าสนใจเท่าที่ควรเพราะล้าสมัย มีการเก็บรวบรวมใหม่ให้ทันสมัยน้อยมาก โดยเฉพาะเอกสารจริงที่ให้ข้อมูลทางด้านสถิติ ส่วนปัญหาที่มีในการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาต่อยู่ในระดับน้อยคือเรื่องหนังสือหรือเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและเรื่องความแม่นยำในเนื้อหา ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน อาจจะเป็นเพราะว่าหนังสือหรือเอกสารภาษาฝรั่งเศสในตลาดเมืองไทยยังมีไม่มากนัก และราคาค่อนข้างแพง แหล่งวิทยาการที่จะสามารถไปศึกษาค้นคว้าได้ยังมีจำกัด เงินที่ได้จากความช่วยเหลือของรัฐบาลฝรั่งเศสเพื่อให้ซื้อหนังสือและวารสารปีละประมาณ 2,000-4,000 ฟรังก์ นั้นก็มีปัญหาเรื่อยมา เช่น บางปีหนังสือที่ส่งไปบางมหาวิทยาลัยไม่ได้รับเลย หรือที่ได้รับก็ไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ ทั้งนี้โดยไม่มีการชดเชยให้ในปีถัดไป จึงทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวขึ้นได้

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อจะได้เรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ ตลอดจนร่วมกันแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสอย่างทันท่วงที

2. ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ โดยจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในแต่ละปีงบประมาณ

ทั้งนี้เพื่อให้การจัดกิจกรรมดังกล่าวคล่องตัวยิ่งขึ้น ซึ่งจะยังผลให้การเรียนภาษาฝรั่งเศสมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารควรเสนอผ่านกรมวิเทศสหการอย่างจริงจังให้มีการทดแทนในเรื่องการสั่งซื้อหนังสือและวารสารที่ไม่ได้รับหรือได้รับไม่ครบตามจำนวนที่ต้องการ โดยให้เพิ่มขึ้นจากจำนวนเงินที่ได้รับในปีก่อนไป

ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส

1. อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาฝรั่งเศส ชี้แจงให้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนภาษาฝรั่งเศสเห็นประโยชน์และให้ความสำคัญของภาษาฝรั่งเศสในปัจจุบันทั้งในด้านภาษาฝรั่งเศสทั่วไปและภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้านอื่น ๆ

2. อาจารย์ภาษาฝรั่งเศสควรร่วมมือกันปรับปรุงหลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาวะการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพได้จริง

3. ควรหลีกเลี่ยงการสอนแบบขนบนิยม (Méthode traditionnelle) ให้มากโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั้งในด้านวิธีการสอน สื่อการสอน กิจกรรมประกอบการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล

4. ควรมีการรวมกลุ่มทำงานทางวิชาการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยที่มีการเรียนการสอนในทำนองเดียวกัน เพื่อจัดทำตำราเรียน สื่อการสอน โดยให้สามารถใช้ร่วมกันได้

5. สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ควรแจ้งรายการหนังสือที่มีในห้องสมุดของสมาคมให้สมาชิกได้ทราบในวารสารของสมาคม โดยขั้นแรกอาจจะทะยอยลงเฉพาะรายการหนังสือตามสาขาวิชา และต่อไปอาจจะมีการแนะนำหนังสือที่มีคุณค่ามากเป็นระยะ ๆ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

บทความ

จงกล สุภเวชย์. "Pour une Contribution à l'Enseignement du Français en Thailande." วารสาร หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 1 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2530): หน้า 5.

จีรังลักษณ์ ศกุนตะลักษณ์. "การใช้ Faits-divers เพื่อสอนภาษาฝรั่งเศสในชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษา" วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 34 (เมษายน-มิถุนายน 2529): หน้า 13.

ณะอบ โปษะกฤษณะ. "สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากับการศึกษาและสาธารณสุข" บทความ ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันศุกร์ที่ 6 พฤษภาคม 2526 เวลา 7.30 น.

พิทยา เหลืองทองคำ. "จากการสอนภาษาฝรั่งเศสในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย." วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 23 (กรกฎาคม-กันยายน 2526): หน้า 13.

มยุรส สาธลวิจารณ์ จงชัยกิจ. "การสอนแนวสื่อสารและคอมพิวเตอร์ศาสตร์." วารสาร สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 40 (ตุลาคม-ธันวาคม 2530): หน้า 47-48, 50-51.

เอกสารอื่น ๆ

ระวีวรรณ ภัทรปรีชา. "การศึกษาองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นวิชาเอกของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524.

ฉัตรา โชติบุตร. "สถานะปัจจุบันและแนวโน้มการสอนภาษาฝรั่งเศสในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในประเทศไทย." รายงานการวิจัย เสนอในการประชุมนานาชาติของ AUPELF เรื่อง "ความต้องการในการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในเอเชีย" กรุงเทพฯ (24-27 สิงหาคม 2530).

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Article

XAVIER, Durlicq. "Alliances Françaises: mobiliser les enthousiasmes." Français dans le Monde. n° 216 (avril, 1988): p. 37.

Other Materials

BREANT, Marie Thérèse. "Différentes Approches Méthodologiques." Cours du Stage Pédagogique, C.I.E.P., Sevres, 1988.

MONTEL, C. "Choix et Utilisation Pédagogique d'un Document Vidéo Authentique." Cours du Stage Pédagogique, Université de Paris III, Paris, 1988.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 1 กรกฎาคม 2531

เรียน อาจารย์ภาษาฝรั่งเศส ทุกท่าน

ดิฉันกำลังรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและสภาพการสอนของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการสัมมนาเรื่อง "การเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย" ซึ่งจะจัดให้มีขึ้นในเดือนตุลาคม 2531 โดยสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทยและคณะครุศาสตร์

จึงใคร่ขอความกรุณากรอกแบบสอบถาม แล้วส่งคืนภายในวันที่ กรกฎาคม 2531 ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

เรืองรัชนี นิ่มนวล

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรืองรัชนี นิ่มนวล)
ผู้รวบรวมข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หน้าข้อความต่อไปนี้

1. เพศ
☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ
☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 36 - 45 ปี
☐ 25 - 35 ปี ☐ 46 ปีขึ้นไป

3. ก. วุฒิการศึกษาสูงสุด
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาเอก
☐ ปริญญาโท ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ข. สถาบันที่สำเร็จการศึกษาสูงสุด
☐ ประเทศไทย ☐ สหรัฐอเมริกา
☐ ประเทศฝรั่งเศส ☐ ประเทศอังกฤษ
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการสอนภาษาฝรั่งเศส
☐ ต่ำกว่า 5 ปี ☐ 11 - 15 ปี
☐ 5 - 10 ปี ☐ 16 ปีขึ้นไป

5. ตำแหน่งทางวิชาการ
☐ อาจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์
☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์

6. ระดับที่สอน (ให้ทำเครื่องหมายทุกระดับที่สอน)
☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาเอก
☐ ปริญญาโท ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ในภาคต้น ปีการศึกษา 2531
☐ 1 - 3 ชั่วโมง ☐ 7 - 9 ชั่วโมง
☐ 4 - 6 ชั่วโมง ☐ 10 ชั่วโมงขึ้นไป

8. จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์ในภาคปลาย ปีการศึกษา 2531
☐ 1 - 3 ชั่วโมง ☐ 7 - 9 ชั่วโมง
☐ 4 - 6 ชั่วโมง ☐ 10 ชั่วโมงขึ้นไป

9. เคยมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาฝรั่งเศส

☐ ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อที่ 11. เลย)

☐ เคย ☐ ก่อนเป็นอาจารย์ ☐ ในระหว่างที่เป็นอาจารย์

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. สถาบันหรือหน่วยงานที่เข้ารับการศึกษาอบรม

☐ สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

☐ หน่วยศึกษานิเทศก์ สายวิชาภาษาฝรั่งเศส

☐ มหาวิทยาลัยในประเทศไทย

☐ สถาบันหรือมหาวิทยาลัยในประเทศฝรั่งเศส

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ปัจจุบันเป็นสมาชิกสมาคมภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

☐ เป็น ☐ ไม่เป็น

12. กิจกรรมพิเศษที่ต้องทำและเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในรอบปีที่ผ่านมา (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ ไม่มี

☐ มี ☐ ที่ปรึกษาของชุมนุมภาษาฝรั่งเศสหรือชุมนุมภาษาต่างประเทศ

☐ วิทยากร

☐ อาจารย์พิเศษ (ในสถาบันอื่น ๆ)

☐ กรรมการสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

13. งานพิเศษที่ต้องทำนอกเหนือจากการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสายวิชาภาษาฝรั่งเศส

☐ อาจารย์ที่ปรึกษา ☐ งานแผนกทะเบียน

☐ ธุรการ ☐ กรรมการภายในคณะ

☐ กรรมการภายในมหาวิทยาลัย ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่วิทยานิพนธ์ที่พิมพ์ออกเผยแพร่ในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา (ถ้ามีกรุณาตอบข้อที่ 15)

☐ มี ☐ ไม่มี

15. ลักษณะของผลงานที่พิมพ์ออกเผยแพร่

☐ บทความ ☐ งานวิจัย

☐ ตำรา ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16. ในคณะของท่านมีอาจารย์ภาษาฝรั่งเศส จำนวน _____ ท่าน และนิสิตที่เรียนภาษาฝรั่งเศสระดับปริญญาตรี จำนวน_____ คน ปริญญาโท จำนวน_____ คน และปริญญาเอก จำนวน _____ คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการสอนภาษาฝรั่งเศส

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความต่อไปนี้

1. เมื่อได้รับมอบหมายให้สอน วิธีการที่ท่านคิดว่าดีที่สุดคือ

☐ รับงานและคำแนะนำจากอาจารย์ที่สอนอยู่ก่อนมาดำเนินการสอนต่อไป

☐ ดำเนินการสอนตามลักษณะรายวิชา

☐ ศึกษาลักษณะรายวิชาและรวบรวมเนื้อหาเท่าที่มีเพื่อเตรียมการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาว

☐ ศึกษาและค้นคว้าเนื้อหาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น ๆ

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. ในการสอนชั่วโมงแรกได้มีการอธิบายหรือตกลงเกี่ยวกับลักษณะการเรียนการสอนโดย

☐ อธิบายปากเปล่าและให้ผู้เรียนจด ☐ อธิบายพร้อมทั้งแจกประมวลรายวิชา

☐ เริ่มสอนเลยโดยไม่มีการอธิบาย

3. วิธีการสอนที่ใช้มากที่สุด

☐ Méthode traditionnelle ☐ Approche communicative

☐ Méthode audio-visuelle ☐ Méthode mixte

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. โดยทั่วๆไปท่านมีวิธีการสอนวิชาที่เป็นทักษะโดย

☐ แยกสอนเป็นรายทักษะ ☐ สอนแยกทักษะในบางชั่วโมงและสอนรวมทักษะในบางชั่วโมง

☐ รวมทั้ง 4 ทักษะในแต่ละชั่วโมง

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. สิ่งที่ท่านเน้นมากที่สุดในการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาในแต่ละชั่วโมง คือ

☐ ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน ☐ กฎเกณฑ์ทางภาษา

☐ ทักษะทั้ง 4 ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจ ท่านใช้วิธีใดมากที่สุด

☐ อธิบายซ้ำจนเข้าใจ ☐ ให้ถามเพื่อน

☐ ให้ค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. เนื้อหาวิชาที่ท่านได้แจกให้ผู้เรียนในชั่วโมงคือ

☐ เอกสารประกอบการสอน ☐ ตำราที่ผลิตขึ้นเอง

☐ เอกสารจากแหล่งความรู้ต่างๆ ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. จัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอนโดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ การทำรายงาน ☐ การแสดงละคร

☐ การอภิปรายและโต้วาที ☐ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย

☐ การจัดนิทรรศการ ☐ การเล่นเกมส์

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอน

☐ ทุกชั่วโมง ☐ บางชั่วโมง

☐ หมู่เคยเลย

10. สื่อการสอนที่ท่านใช้มากที่สุดคือประเภท (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ เอกสารจริง ประเภทภาพนิ่ง ภาพยนตร์ วิดีโอเทป ฯลฯ

☐ เอกสารจริง ประเภทสิ่งที่พิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ การ์ตูน ป้ายโฆษณา แผนภูมิ ตั๋วผู้โดยสาร บัตรประจำตัว หนังสือเดินทาง ฯลฯ

☐ เครื่องบันทึกเทป ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. แหล่งที่มาของสื่อการสอนดังกล่าว (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ รวบรวมเอง

☐ หน่วยโสตทัศนูปกรณ์ของคณะหรือของมหาวิทยาลัย

☐ B.A.L.

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

12. การใช้สื่อการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ เร้าความสนใจ ☐ นำเข้าสู่บทเรียน

☐ เพิ่มเติมประสบการณ์และขยายความรู้ให้แก่ผู้เรียน

☐ ช่วยให้การทำความเข้าใจง่ายขึ้น

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

13. ท่านใช้วิธีวัดผลการเรียนส่วนใหญ่โดย (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ ข้อทดสอบข้อเขียน ☐ แบบฝึกหัด

☐ รายงาน ☐ สอบปากเปล่า

☐ การอภิปรายหรือรายงานหน้าชั้น ☐ การสังเกตเป็นรายบุคคล

☐ การทำกิจกรรม ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. ท่านจะทำการทดสอบ

☐ ทุกครั้งที่สอนจบในแต่ละชั่วโมง ☐ เมื่อเห็นว่าผู้เรียนไม่สนใจบทเรียน

☐ แต่ละบทเรียน ☐ ตามเวลาที่คณะกำหนดให้

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

15. การทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนเน้นทางด้าน

☐ ความจำ ☐ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

☐ การใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผล ☐ การแสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์

☐ ประมวลความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

16. ผลจากการวัดผลและประเมินผลได้นำมาใช้ประโยชน์เพื่อ

☐ ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม ☐ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

☐ วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อจัดทำเป็นข้อสอบมาตรฐานต่อไป

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. เมื่อมีปัญหาในการสอน วิธีแก้ปัญหาที่ปฏิบัติมากที่สุดคือ

☐ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ☐ ปรึกษาเพื่อนร่วมงาน

☐ ปรึกษาหัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าสายวิชาภาษาฝรั่งเศส ☐ ขอคำแนะนำจาก B.A.L.

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. สรุปปัญหาในการสอน (กรุณาทำเครื่องหมายในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด)

ปัญหา	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
<u>การสอนวิชาที่เป็นทักษะ</u>				
จำนวนผู้เรียน				
ห้องปฏิบัติการทางภาษา				
สื่อการสอน				
วิธีการสอน				
การวัดผล				
<u>การสอนวิชาที่เป็นเนื้อหา</u>				
หนังสือหรือเอกสารที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				
ความห่างไกลจากแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม				
ประสบการณ์ในการสอน				
ความแม่นยำในเนื้อหา				
สื่อการสอน				
วิธีการสอน				
การวัดผล				
สถานที่เรียน				

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย